

Videbæk Skoles læsepolitik

HANDLEPLAN

Formålet med læseundervisningen er, at eleverne på Videbæk Skole gennem hele skoleforløbet udvikler læselyst og læseglæde. Det skal danne grundlag for oplevelser, indsigt og personlig udvikling.

Formålet er endvidere at gøre eleverne i stand til på alle trin i skoleforløbet at anvende læsning funktionelt i deres læringsprocesser.

Ifølge Folkeskoleloven er alle lærere ansvarlige for elevernes læsning. Læseindlæring foregår i alle fag. Dansk læreren er ansvarlig for at lære eleverne at læse, men alle faglærere er medansvarlige for at etablere gode faglige læsevaner.

Læseundervisning foregår i alle fag og eleverne skal målrettet lære at anvende forskellige læseforståelsesstrategier.

Læsning og skrivning skal ses i sammenhæng, og man kan derfor ikke naturligt lave en handleplan isoleret for læsning. Læsning er et meget vigtigt hjørne af elevernes faglige udvikling og skal ses som et fundament. Men for overskuelighedens skyld, har vi her udeladt det skrevne sprog og henviser i øvrigt til *Fælles mål Faghæfte 1*, som er paraplyen over hele handleplanen.

Det er hensigten, at handleplanen skal evalueres løbende, nye tiltag skal tilføjes og evt. andre udelades.

Nyt tiltag: Turbodansk bliver ændret til Læsespringet.

Læsebånd. De første 20 minutter daglig læser hele skolen. Klasseteamet har i fællesskab ansvaret for at planlægge indholdet i læsebåndet, så fokus rettes på læseforståelse og læsestrategier. De indlærte færdigheder vil derved blive implementeret i arbejdet med tekster i alle fag.

Skolebibliotekets rolle i udmøntningen af læsepolitikken

Skolebibliotekets fornemmeste opgave er at fremme og styrke elevernes læsekompetencer, læseglæde og læselyst

Skolebiblioteket skal understøtte børnenes læsning, således at der til stadighed er et rigt udvalg af bøger, som børnene kan låne til læsning i fritiden.

Skolebiblioteket står til rådighed m.h.t. vejledning og inspiration af elever, lærere og pædagoger.

Specialcentrets opgaver i forbindelse med læseundervisningen

Læsevejleder

- vejlede og holde lærerne ajour vedrørende læsning
- Læsespringet er et forløb som langsomme, umotiverede læsere får tilbudt i 7. klasse. Eleverne bliver efter tekstlæseprøven TL1 tilbudt kurset og forældrene bliver kontaktet.

Målgruppen har mistet

Motivation

Læseoplevelsen

Forståelsen for at læsning er nødvendig

Forløbet er 1 lektion om ugen i 6 uger. Her får eleverne undervisning i læsestrategier og vi arbejder med læseforståelsen. Eleverne skal arbejde med læsehastighed i lektiecaféen to lektioner om ugen i 6 uger. Dernæst holdes eleverne i gang med at læse romaner gennem en samtale om ugen i ca. 2 mdr. Her taler vi om de læste romaner og finder evt. andre romaner, så eleverne holdes motiveret.

Vi vil, at eleverne som det første skal udvikle deres læsefærdigheder betydeligt, men også at de skal rykke sig på det personlige og sociale plan.

De 8 Læsetips

Som forældre kan du også gøre en forskel for dit barns læseindlæring:

Læsetips er 8 tv-programmer af 5-8 minutters varighed, der sætter fokus på læsning, skrivning og sprog. Programmerne henvender sig til forældre og bedsteforældre og har til formål at give viden om læsning samt gode tips til, hvordan man kan støtte og styrke læsning sammen med sit barn eller barnebarn. <https://www.youtube.com/watch?v=bl2MIIZ0kjQ>

Det bedste råd, du kan give dit barn, er et ordforråd.

Evaluerings og revidering af Videbæk Skoles læsepolitik

På afdelingernes første møde hvert skoleår evalueres og revideres skolens læsepolitik.

Nedenfor finder du: [Læseindsats indskoling \(fase 1\)](#)
[Læseindsats mellemtrin \(fase 2\)](#)
[Læseindsats overbygning \(fase 3\)](#)

Revideret aug. 2014

Mål for læseindsats i fase 1

Mål for læseindsatsen i fasen og/eller årgangen.

- 0.kl.: Læser(finder) og skriver (tegner) sit eget navn.
Kender læseretningen, at man læser fra venstre mod højre, oppefra og nedad og ved, hvordan man skifter linje.
Har opdaget og viser, at det skrives ”*kan man sige*”.
Anvende alfabetet (navn, lyd og form)
LUS-punkterne til og med 6
1. kl.: Finde, tilføje og fjerne forlyd i lydrette ord
Finde udlyd i lydrette ord
Læse lette tekster med stigende hastighed
LUS-punkterne til og med 9

2. kl.: Læse med forståelse og genfortælle handlingen i en tekst
 Bruge elementære læsestrategier og læse lette tekster uden hjælp
 Vise et sikkert kendskab til bogstavernes form, lyd og kombination
 Læse ukendte, lette og alderssvarende tekster uden hjælp
 Skrive historier, huskesedler, beskeder og breve som andre kan forstå
 LUS-punkterne til og med 12
3. kl.: Læse ukendte tekster med sikkerhed og forståelse (automatiseret læsning)
 Læse ukendte tekster med stigende hastighed
 Reflektere over indholdet i forskellige tekster
 Kunne orientere sig i en fagbog
 Simpel notatteknik: Nøgleord og/eller understregning
 LUS-punkterne til og med 15

Hvilke tilbagevendende læsetiltag foregår i fasen eller på den enkelte årgang?

Amigo – læsning Bh kl. læser sammen med 3. kl.

Læs selv 20 min.

Daglig læselektie

Differentieret brug af læsebøger

Dialogisk læsning

1. kl.: læsekursus 1 time daglig over 3 uger
 Eleverne læser i LET bøger hele året

2. kl.: læsekursus på 2 * 14 dages forløb

Computer: Elevunivers
 Elevdelta
 Tekstbehandling
 Frilæsning.dk
 CD – ord

Fokus: Læsebånd (20 min hver morgen)
 Faglig læsning (begrebsforståelse)

Hvornår evalueres der og af hvem?

Bh.kl.	Sep.	KTI
	Sep./okt.	Find billedet
	Sep/okt	Store bogstaver
	Sep/okt	Vokaler
	April	Alle bogstaver
	April	Find billedet (kun nogle elever)

1. kl.	Ca. uge 35 Ca. uge 36 Forår	Forlyd/rimdel Konsonanter Ordlæs Idas ord Orddiktat Dinodiktat
2. kl.	Forår	Sætningslæs Sætningsdiktat National test
3. kl.	Sep./Okt. Jan	SL60 (testlærer) ST3 (testlærer)

Hvilke evalueringsværktøjer anvendes?

LUS
Elevplan/Samtaler/Teammøder
Nationale test

Hvilke parametre anvendes i den enkelte evaluering?

Læseforståelse
Læseteknikker
Ordforråd
Læsestrategier
Læsehastighed

Hvilke procedurer anvender skolen i forhold til elever med læsevanskeligheder?

Kontakt til forældre
Kontakt til PPR (klasselæreren)
CD – ord
Tidlig læsehjælp i 1. – 2. og 3. klasse. Små kurser

Hvordan samarbejdes der med forældre om læseindsatsen?

Forældre skal læse med deres barn 20 min. hjemme hver dag – læselektie
Forældrene orienteres om LUS – *læseevaluering på begyndertrinet* og SL60 til samtaler
Ekstra læsehjælp er aftalt med forældrene.
Ekstra læsehjælp giver ekstra lektier hver gang
Forældre kan vælge lektielæsning i SFO

Hvordan synliggøres skolens læseindsats?

Bh.kl.: Videbæk Skole pjece om læsning "Læs med dit barn"
Forældrebreve
Bogmærker
Information til forældremøder om læsning og LUS

Fokuspunkter:

Læseforståelse
Fortsat implementering af LUS

Revideret aug. 2014

Mål for læseindsats i fase 2

Mål for læseindsatsen i fasen og/eller årgangen.

4. kl. Læse skønlitteratur og faglitteratur skrevet for aldersgruppen
Kende til visse genrer
Forholde sig til sprog, sprogbrug og sprogrigtighed
Fastholde hovedindholdet i en tekst ved hjælp af understregning og referat
Kunne orientere sig i en fagbog
Orienteringslæse og punktlæse
LUS-punkterne til og med 16
- 5.kl Automatisere læsningen og øge læsehastigheden
Læse ukendte tekster med sikkerhed og forståelse
Læse skærmtekster og søge i databaser
Forholde sig kritisk og analyserende til teksten under læsningen
Kende til forskellige genrer
Nærlæse, punktlæse, skimme, og orienteringslæse
LUS-punkterne til og med 17
- 6.kl Læse sikkert og med passende hastighed i både skønlitterær og faglig læsning
Læse ukendte tekster med sikkerhed og forståelse
Stille spørgsmål til teksten
Læse og anvende billeder, skemaer, diagrammer, kurver og tabeller i faglige tekster
Gøre rede for genre og tema i en tekst
Forholde sig analyserende til teksten under læsningen
Punktlæse, nærlæse, skimme og orienteringslæse
LUS-punkterne til og med 18a

Hvilke tilbagevendende læsetiltag foregår i fasen eller på den enkelte årgang?

4. klasse: Læsekursus skønlitteratur/faglitteratur
Procesorienteret skrivning
Skønlitteratur noveller/romaner
Læsebånd
Individuelle bogorme
Periodelæsning fagligt og skønlitterært
Forfatterskabslæsning
Billedlæsning
Svensk / norsk
Stavetræning
Fokus på punktum

5.klasse: Faglig læsning
Læsekursus
Læsebånd/morgenlæsning
Procesorienteret skrivning
Bibliotekskundskab / Folkebiblioteket
Læsebarometer på klassen
Skønlitteratur noveller/romaner
Periodelæsning fagligt og skønlitterært
Forfatterskabslæsning
Billedlæsning
Svensk / norsk
Stavetræning
Fokus på punktum/komma

6.klasse: Faglig læsning
Læsekursus/læsebånd
Procesorienteret skrivning
Faglig læsning/kurser
Læsekontrakter på Intra
Skønlitteratur noveller/romaner
Periodelæsning fagligt og skønlitterært
Forfatterskabslæsning
Billedlæsning
Svensk / norsk
Stavetræning
Fokus på komma

Fast tid til læsetræning
Oplæsning for yngre klasser
Højtlesning (læreren)
Fælles roman på klassen
Individuel romanlæsning

Aktuelle forfattere på besøg

Elevunivers Stavevejen
Mikroværkstedet (MV-Nordic)
Dansk netskole
Digi-bib

Hjælp fra bibliotekar til læsematerialer

Fokus: Læsebånd
Faglig læsning
Ordkendskab, ordklasser, ordforråd
Grammatik

Hvornår evalueres der og af hvem?

Dansklærerne og faglærerne evaluerer jævnligt i forhold til årsplan og elevplan.
Efterår/forår nationale test (dansklæreren)
Læsevejleder/dansklæreren – LUS
ST 5 (testlærer)
SL 60 (testlærer)

Hvilke evalueringsværktøjer anvendes?

LUS
Elevplan/Samtaler/Teammøder (videndeling)
Nationale test i 4. og 6. klasse
Oplæsning / Kanon
Dansk netskole

Hvilke parametre anvendes i den enkelte evaluering?

Læseforståelse
Læseteknikker
Ordforråd/ordkendskab
Tekstforståelse
Læsehastighed
Grammatik

Hvilke procedurer anvender skolen i forhold til elever med læsevanskeligheder?

Periodevis ekstrahjælp

Niveaudelt læsekursus
Støtte på klassen
Differentieret undervisning
Testet af læsekonsulent
Tæt samarbejde med forældre
Udarbejdning af handleplaner mindst 2 gange årligt
IT – rygsækken CD-ord
Lydbøger fra biblioteket
Netlydbog.dk (digitalt lydbogsbibliotek)

Hvordan samarbejdes der med forældre om læseindsatsen?

Orienterer forældre om læseundervisning/fælles ansvar om vigtigheden af læsningen
Forældre – elev samtaler
Læsekontrakter på Intra

Hvordan synliggøres skolens læseindsats?

Intra

Fokuspunkter:

Læseforståelse
Motivation

Mål for læseindsats i fase 3

Mål for læseindsatsen i fasen og/eller årgangen.

- 7.kl
- Læse sikkert og med passende hastighed i både skønlitterær og faglig læsning
 - Benytte varierende læsemåder afpasset efter formålet - punktlæse, nærlæse, skimme og orienteringslæse
 - Læse skærmttekster og søge i databaser
 - Benytte faglitteratur i alle fag og på tværs af fagene
 - Gøre rede for genre og tema, sprog og stil samt meningen i teksten
 - Fastholde det væsentlige i en tekst ved hjælp af notater, mindmap, referat og resume
 - Fastholde og udbygge gode læsevaner gennem aktivitet og fordybelse
 - Forholde sig kritisk og analyserende til længere skønlitterære og faglige tekster
- LUS-punkt 18b

- 8.kl Anvende læsning til faglige, tværfaglige og praksisrelaterede formål, både i og uden for skolen
 Benytte varierende læsemåder afpasset efter formålet – punktlæse, nærlæse, skimme og orienteringslæse
 Gøre rede for genre og tema, sprog og stil samt meningen i teksten
 Forholde sig kritisk og analyserende til længere skønlitterære og faglige tekster
 Fastholde det væsentlige i en tekst ved hjælp af notater, mindmap, referat og resume
 Anvende et alsidigt udvalg af læseforståelsesmodeller
 Fastholde og udbygge gode læsevaner gennem aktivitet og fordybelse
 LUS-punkt 18c
- 9.kl Læse sikkert og med passende hastighed i både skønlitterær og faglig læsning
 Beherske varierende læsemåder afpasset efter formålet - punktlæse, nærlæse, skimme og orienteringslæse
 Gøre rede for genre og tema, sprog og stil samt meningen i teksten
 Forholde sig kritisk, analyserende og reflekterende til længere skønlitterære og faglige tekster
 Beherske analyserende og kritiske arbejdsmåder i forhold til litterære og faglige tekster
 Beherske studietekniske færdigheder fx ved hjælp af notater, mindmap, referat og resume
 LUS-punkt 19

Hvilke tilbagevendende læsetiltag foregår i fasen eller på den enkelte årgang?

Turbodansk i 7. årgang
 Læseprøver jævnligt på årgangene
 Fast tid til læsetræning
 Oplæsning for yngre klasser (fx eventyr)
 Læseuge – værk læsning (god idé i 8. klasse – prøvesynopsis i 9. klasse)
 Højt læsning (læreren)
 Fælles romaner på klassen
 Aktuelle forfattere på besøg
 Motivationskurser af læsevejleder
 Procesorienteret skrivning tilrettet efter klasse/lærer
 Fremlæggelser – tilegnelse og videreformidling
 Frilæsningsbøger i fremmedsprog

Elevunivers.dk

Hjælp af bibliotekar til læsematerialer
 Biblioteksundervisning på folkebiblioteket (8. klasse)

7. klasse ”Læs på” læseteknikker

Fokus: Læsebånd (20 min hver morgen)
Faglig læsning
Ugens ord – ordkendskab, ordforråd, begreber, fremmedord
IT – læsning
Læsehastighed og -forståelse

Hvornår evalueres der og af hvem?

Dansklærerne og faglærerne evaluerer jævnligt i forhold til årsplan og elevplan.

Sep. 7. klasse	TL1	læsevejleder
Efterår 7. klasse	ST 7	dansklæreren
Nov. og feb.	termin 9. klasse	
Juni	årsprøve 8. klasse	

Hvilke evalueringsværktøjer anvendes?

LUS (Dansklæreren/læsevejleder)
Elevplan/Samtaler/Teammøder (videndeling)
Nationale test i 8. klasse
Gamle eksamenssæt
Graff diktater / Læseprøver
Gullhøj Læseprøver

Hvilke parametre anvendes i den enkelte evaluering?

Læsehastighed
Læseforståelse
Teknikker
Ordforråd
Strategier
Tekstforståelse/fortolkninger

Hvilke procedurer anvender skolen i forhold til elever med læsevanskeligheder?

Tjektasken.nu
IT – rygsækken CD-ord
Lydbøger fra biblioteket
Netlydbog.dk (digitalt lydbogsbibliotek)
Tæt samarbejde med forældre

Hvordan samarbejdes der med forældre om læseindsatsen?

Orienterer forældre om LUS – TL – ST til samtaler
Orienterer om vigtigheden af daglig læsetræning
Læsevejleder: Info om turbodansk til forældremøde

Hvordan synliggøres skolens læseindsats?

Bogmærker
Information til forældremøder om læsning og LUS
Skoleporten / ForældreIntra

Fokuspunkter:

Fortsat implementering af LUS
Undervisning i læseforståelse
Læsemotivation